

naesi leida, selle elu lust on waadata ja kes palju paremine elavad kui linna-rahwas.

Uga kus ja kuda peab tütarlapsi koolitama? Kus ja kuda? Need on kaks küsimist, mis pääle mul palju wastata oleks. Võib olla, et teine lord seda jõuan teha, nüüd aga lühidalt mõni sõna. Tütarlapsed on õrnad asjad, selle pärast peab ka nende kasvatamine selle järele olema. Kui siis küsitakse, kus on neid parem koolitada, siis vastan: maal, mitte linnas. Linna elu on tihti tütarlapsese mitmet pidi väga kahjulik. Maa inimesed peavad väga ettevaatlikud olema, kui nad oma tütreid suuremates linnades, nagu Tartus ja Tallinnas, tahavad koolitada, selle juure nad nemad korteri eht õppima panevad. Oh kui mitmele, mitmele naesterahvale on linna-elu hukatuselks olnud! Süda hakkab werd jooksuma, kui selle pääle mõtleb. Palju on ilusad jumelad inimesed, oleksivad maal wõinud auusaks mehe-naeseks saada, aga tulewad liina, käiwad mõnes alamas koolis, mõned ei sedagi, saawad hädise Saksja keele suhu, panevad peenemad riided selga ja ei passi nüüd enam oma arust maale minema. Nad hakkawad endid uhkels pidama ja häbenewad oma wanematest. Uga „uhkus tuleb eüne langemist,“ see sõna sünnib just siia kõige enam. Eüne kui sest aru saawad, on nad mõne kergemeelse meesterahwa kätte sattunud ja oma au kaotanud! Mõne nädali pärast, kust leitakse neid? Ärgu pangu keegi pahaks, kui asja õige nimega nimetan: — pordu-majast!! Nutke filmad, niisuguste ära-kadunud hingede pärast! Mis on nüüd Saksja

keelest, mis peenikestest riietest abi! Kas maksawad need asjad hinge õnnistust, mis üks niisugune naesterahwas on kaotanud! Kuld on iga aus talu-tüdruf tema wastu. — Kõige sellega ei taha ma linna inimesi ega iga auusat linna naesterahvast, olgu teenija eht muu, mitte teotada, ma näitan aga, kuda lugu võib minna, et igaüks teaks ettevaatlik olla.

Uuemal ajal on maal hakatud tütarlastele libelkonna-koolisid ehitama. See on üks väga kallid ja kasulik asi, ja võib väga palju tulu saata. Saatku aga wanemad oma tütreid siina kooli. Sääli ei wõi nad midagi paha õppida, waid üksi hääd. Kuda neid sääli õpetatakse, selle üle oleks siin palju rääkida, aga ütlen üksi, et ei ole waja nende päid wõeraste keelte sõnadega täis toppida, waid ennem nende südamed täita kasuliste õpetustega. Wõeraste keelte õppimine ei hari mitte inimest, waid rõõwib tihti aja ära, mil paremat oleks wõinud õppida. Kes selle pärast oma tütarit mitte kõrgeste koolitada ei taha, see ärgu mitte keelte pääle waadaku, waid selle pääle, et ta lapsest auus inimene saab, kes kauniste puhtaste oma maja oskab pidada. Häid perenaesi on waja. Hääd perenaene majas on kui õnnistuse hallikas, mis lahkest, puhtust ja mõistust nii hästi oma mehe ja laste kui ka teenijate ja wõeraste pääle ootab.

Koolitagem ja kaswatagem siis armsad Cestti wennad, oma pojad ja tütreid nõnda, et nad teie hääks lapseks jääwad ja teile au teewad!

Mõtlege järele selle üle, mis siin olen ütelnud! Sumal õnnistagu, et see, mis siin armastawast sü-